

Sprawozdanie z prowadzonych prac na Polu Doświadczalno-Wdrożeniowym Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli.

Wyniki doświadczeń ze zbożami ozimymi z pola DW w Pożogu II w sezonie 2022/2023.

Gatunek: Pszenica ozima, Pszenżyto ozime, Żyto ozime, Jęczmień ozimy, Owies ozimy

W sezonie wegetacyjnym 2022/23 na polu doświadczalno-wdrożeniowym Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli badano (pole nr 2): 3 odmiany pszenicy (wysianych: 270 szt./m²), 9 odmian pszenżyta (wysianych 200 szt./m²), 6 odmian żyta (wysianych 150 szt./m² – odmiany mieszańcowe, 190 szt./m² – odmiany populacyjne), 4 odmiany jęczmienia ozimego (wysianych 190 szt./m²), 1 odmiana owsa wysiana z różną rozstawą międzyrzędzi oraz różnymi normami wysiewu (240 szt./m² i 340 szt./m²).

Technologia uprawy

Uprawę przed siewną rozpoczęto na początku trzeciej dekady września. Orkę wykonano pługiem obrotowym na głębokość 20 cm, na ok. 5 dni przed siewem. Glebę uprawiono agregatem biernym z podwójnym wałem strunowym. Ziarno wysiano siewnikiem Poznaniak - 3 m w rozstawie rzędów co 12,5 cm. Doświadczenia miały charakter łanowy, a wielkość poletek w założeniu i do zbioru wynosiła 120 m². Dobre warunki wilgotnościowe w okresie siewów miały pozytywny wpływ na wyrównane wschody roślin, które odnotowano już w pierwszej połowie października (wschody pszenicy - druga połowa października).

Rodzaj zabiegu	Data zabiegu
Uprawa:	
1. Zbiór przedplonu (bobowate)	10.08.2022 r.
2. Talerzówka	12.08.2022 r.
3. Orka siewna	22.09.2022 r.
4. Agregat uprawowy	27.09.2022 r.
Siew: pszenżyto, żyto, jęczmień, owies	27.09.2022 r.
Pszenica ozima	07.10.2022 r.

Tab. 1. Zabiegi uprawowe w doświadczeniach ze zbożami ozimymi.

1. Nawożenie roślin

Nawożenie przedsiewne zostało wykonane przed orką, nawozem wieloskładnikowym: Tarnogran pod zboża w ilości 450 kg/ha. Ilość nawozu została ustalona na podstawie zasobności gleby oraz dostosowana do potrzeb pokarmowych roślin. pH gleby wynosiło 6,1, a zasobność w fosfor (17,9 mg/100g gleby) i potas (20,9 mg/100g gleby) była na poziomie wysokim. Dodatkowo późną jesienią zastosowano pogłównie, wapno granulowane w formie Czarnej Kredy. Na przedwiośniu zastosowano uzupełniające nawożenie siarką i magnezem w postaci granulowanego siarczanu magnezu. Wiosenne nawożenie azotem zostało przeprowadzone w jednej, ograniczonej dawce. Niska ilość zastosowanego azotu wynikała bezpośrednio z dużej ilości azotu zostawionego po bobiku, który był przedplonem. Wartość ta na naszym polu określana jest na poziomie 60-110 kg N/ha w zależności od plonowania bobiku. W tym sezonie ze względu na wysokie plony przyjęto maksymalną wartość tzn. 110 kg N.

Rodzaj zabiegu	Data zabiegu	Faza roz. w skali BBCH
Jesienne:		
1. N – 18 kg/ha; P ₂ O ₅ - 68 kg/ha; K ₂ O – 91 kg/ha w formie Tarnogran pod zboża	22.09.2022 r.	Przedsiwne
2. CaO – 185 kg/ha w formie Czarnej Kredy	30.11.2022 r.	BBCH - 25
Wiosenne:		
1. MgO- 33 kg/ha, S- 21 kg/ha w formie Siarczanu Magnezu	24.02.2023 r.	BBCH - 27
2. N - 32 kg/ha- w formie Saletry amonowej	17.03.2023 r.	BBCH - 30
Dolistne: (zabiegi łączone z ochroną fungicydową, insektycydową):		
1. Siarczan MG – 10 kg/ha + Basfoliar 36 Ex – 5 l/ha	24.04.2023 r.	BBCH - 31/32
2. Siarczan MG – 10 kg/ha + Basfoliar 36 Ex – 4 l/ha	16.05.2023 r.	BBCH - 37/39

Tab. 2. Technologia nawożenia na kolekcji odmian zbóż ozimych.

3. Ochrona roślin

Zabieg odchwaszczania przeprowadzono w optymalnym terminie co wpłynęło na dobrą skuteczność zwalczania chwastów zimującym w tym miotły zbożowej. Zastosowany został kompleksowy preparat zwalczający główne chwasty występujące na polu tzn. miotłę zbożową, samosiewy rzepaku, przytulię czepną, fiołka polnego, przetaczniki oraz chwasty rumianowate. (W związku z brakiem zarejestrowanych preparatów do odchwaszczania owsa ozimego w terminie jesiennym, zabieg chemiczny wykonano na wiosnę, środkiem selektywnym tylko na chwasty dwuliścienne). Zima była bardzo łagodna z okresowym wznawianiem wegetacji w styczniu (bardzo wysokie temperatury jak na tę porę roku). Luty i marzec z dość stabilnymi temperaturami (0-5 °C) nie miały negatywnego wpływu na rozhartowane rośliny. W kwietniu i w maju warunki wilgotnościowe dobre. Opady były bardzo regularne, a temperatury zbliżone do średnich z wielolecia. W tym okresie wystąpił problem z zachwaszczeniem ostrożnikiem polnym. Wymagało to zastosowanie herbicydu selektywnego. Na polu odnotowano wystąpienie min. skrzypionki zbożowej oraz mączniaka prawdziwego, septorioz, rdzy brunatnej oraz żółtej. Nie były to nasilenia większe niż w latach ubiegłych. Fungicydy stosowane były łącznie z dokarmianiem dolistnym w dwóch zabiegach wiosennych: pierwszy w fazie początku strzelania w źdźbło oraz drugi w fazie liścia flagowego do początku kłoszenia żyta. Skracanie przeprowadzono w jednej dawce w okresie ok. 1-2 kolanka tych gatunków. Czerwiec i lipiec z okresowym niedoborem opadów i bardzo wysokimi temperaturami. Mimo to rośliny dość dobrze przetrwały ten czas, głównie ze względu na prawidłową agrotechnikę oraz dobre właściwości retencyjne gleby. W związku z tym plony były na wysokim poziomie.

Rodzaj zabiegu	Data zabiegu	Faza rozwojowa w skali BBCH
HERBICYDY		
1. Quelex - 25 g/ha + Naceto 0,25 l/ha (bez owsa)	28.10.2022 r.	BBCH - 13
2. Granstar Ultra 50 SG – 60 g/ha + Trend 90 EC - 100 ml/ha	15.05.2023 r.	BBCH - 37/39
FUNGICYDY		
1. Revycare – 1 l/ha + Flexyty – 0,5 l/ha	24.04.2023 r.	BBCH - 31/32
2. Ascra Xpro 260 EC – 1,5 l/ha + Kendo 50 EW – 0,1 l/ha	16.05.2023 r.	BBCH - 37/39
RETARDANTY		
1. Stabilan 750 SL – 1,2 l/ha + Medax Max - 0,55 kg/ha	18.04.2023 r.	BBCH – 31/32
INSEKTYCYDY		
1. Karate Zeon 050 CS - 0,15 l/ha	02.06.2023 r.	BBCH – 51/55

Tab. 3. Technologia ochrony roślin na kolekcji odmian zbóż ozimych.

4. Plonowanie oraz wyniki jakości ziarna

Zbiór przeprowadzono w dniu 14.08.2023 r. Takie opóźnienie wynikało przede wszystkim z deszczowej pogody w pierwszej połowie sierpnia. Mimo to, plony ozimin były zadowolające i na ogół porównywalne z rokiem ubiegłym. (Średnie plony z ubiegłego sezonu: Pszenica - 112 dt/ha; Pszenżyto – 104,94 dt/ha; Żyto – 81,24 dt/ha, Jęczmień – 77,05 dt/ha.) W sezonie 22/23 Owies ozimy był na naszym polu uprawiany po raz pierwszy. Najwyższe plony osiągnięto na poletku gdzie nasiona zostały wysiane w większej rozstawie międzyrzędzi (wysiew w podwójnych rzędach). Badania jakości przeprowadzono w Zakładzie Przetwórstwa Zbóż i Piekarstwa, Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie.

L.p.	Odmiana	Ilość wysiewu [kg/ha]	Wyleganie przed zbiorem [%]	Wilgotność przy zbiorze [%]	Plon przy 15 % wilgotności [dt/ha]	Białko [%]	Ilość Glutenu [%]	Gęstość ziarna w stanie zsypanym [kg/hl]	Liczba opadania
1	Gentelmen	153,46	0,00	13,3	113,05	10,5	17,8	75,6	318
2	Banatus	148,39	0,00	13,4	112,92	9,5	14,2	75,2	252
3	Formacja	137,37	0,00	13,3	102,85	10,4	16,8	74,2	299
	Średnia	146,41	0,00	13,33	109,61	10,13	16,27	75,00	289,67

Tab. 4. Plony oraz wybrane parametry jakości poszczególnych odmian pszenicy ozimej uzyskane na polu DW w Pożogu II w roku 2023. [Badania jakości wykonano w Zakładzie Przetwórstwa Zbóż i Piekarstwa, Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie].

L.p.	Odmiana	Ilość wysiewu [kg/ha]	Wyleganie przed zbiorem [%]	Wilgotność przy zbiorze [%]	Plon przy 15 % wilgotności [dt/ha]	Białko [%]	Ilość Glutenu [%]	Gęstość ziarna w stanie zsypanym [kg/hl]	Liczba opadania
1	Su Liborius	113,11	0,00	12,4	104,35	10,5	10,8	68,1	63
2	Capricia	97,68	0,00	12,8	104,30	9,8	7,5	69,3	86
3	Panaso	101,32	0,00	12,3	100,17	10,1	8,6	67,2	70
4	Tadeus	115,24	0,00	12,7	98,43	10,4	10	68,1	74
5	Meloman	82,02	0,00	14,2	98,00	9,4	6,6	71,3	123
6	Atletus	107,66	0,00	13,9	94,12	10,2	8,5	69,7	103
7	Tributto	94,02	0,00	12,8	94,04	9,9	7,5	68,6	68
8	Octavio	89,89	0,00	12,9	93,08	9,7	8,9	72	83
9	Probus	87,53	0,00	13,1	89,46	10,2	10	71	64
	Średnia	98,72	0,00	13,01	97,33	10,02	8,71	69,48	81,56

Tab. 4. Plony oraz wybrane parametry jakości poszczególnych odmian pszenżyta ozimego uzyskane na polu DW w Pożogu II w roku 2023. [Badania jakości wykonano w Zakładzie Przetwórstwa Zbóż i Piekarstwa, Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie].

L.p.	Odmiana	Ilość wysiewu [kg/ha]	Wyleganie przed zbiorem [%]	Wilgotność przy zbiorze [%]	Plon przy 15 % wilgotności [dt/ha]	Białko [%]	Gęstość ziarna w stanie zsypanym [kg/hl]	Liczba opadania
1	KWS Igor	47,80	0,00	13,2	115,73	8,9	72,6	258
2	KWS Berado	49,19	0,00	13,5	107,70	9,1	74,3	277
3	Su Piano	57,95	0,00	11,9	107,10	9,2	72,4	221
4	Poznańskie	71,84	0,00	12,4	89,32	9,6	72,6	122
5	Antonińskie	59,51	0,00	14,9	85,93	9,4	72,7	130
6	Su Perspectiv (niska obsada)	45,47	0,00	12,4	83,31	10,3	72,6	204
	Średnia	55,29	0,00	13,05	98,18	9,42	72,87	202,00

Tab. 5. Plony oraz wybrane parametry jakości poszczególnych odmian żyta ozimego uzyskane na polu DW w Pożogu II w roku 2023. [Badania jakości wykonano w Zakładzie Przetwórstwa Zbóż i Piekarstwa, Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie].

L.p.	Odmiana	Ilość wysiewu [kg/ha]	Wyleganie przed zbiorem [%]	Wilgotność przy zbiorze [%]	Plon przy 15 % wilgotności [dt/ha]	Białko [%]	Gęstość ziarna w stanie zsypanym [kg/hl]
1	Rycky	96	0,00	12	81,10	9,8	61
2	KWS Kosmos	100,94	0,00	11,1	80,18	8,7	59,5

3	Turbo	98,40	0,00	11,3	74,79	9,4	59,5
4	Dakota	96,00	0,00	11,3	73,92	9,1	60,1
	Średnia	97,84	0,00	11,43	77,50	9,25	60,03

Tab. 6. Plony oraz wybrane parametry jakości poszczególnych odmian jęczmienia ozimego uzyskane na polu DW w Pożógu II w roku 2023. [Badania jakości wykonano w Zakładzie Przetwórstwa Zbóż i Piekarstwa, Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie].

L.p.	Odmiana	Ilość wysiewu [kg/ha]	Wyleganie przed zbiorem [%]	Wilgotność przy zbiorze [%]	Plon przy 15 % wilgotności [dt/ha]	Gęstość ziarna w stanie zsypanym [kg/hl]
1	Snowbird 240 z/m2 podwójne rzędy	91,30	0,00	11,5	84,16	52,9
2	Snowbird 240 z/m2	91,30	0,00	10,7	77,04	52,2
3	Snowbird 340 z/m2	129,35	0,00	11,2	76,61	53
	Średnia	103,98	0,00	11,13	79,27	52,70

Tab. 6. Plony owsa ozimego uzyskane na polu DW w Pożógu II w roku 2023. [Badania jakości wykonano w Zakładzie Przetwórstwa Zbóż i Piekarstwa, Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie].

Opracował: Krzysztof Kurus